

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка
Кафедра іноземних мов та методики їх викладання**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА ПОЛЬЩІ**

з галузі 01 Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (польська))

**за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Мова і література (польська))**

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та культура Польщі» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (польська)). – 2020 р. – 21 с.

Розробник: Глотов О.Л. доктор філологічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання:

Протокол №1 від 31 серпня 2020 року

Завідувач кафедри іноземних мов
та методики їх викладання

Воронцова Н.Г.

31.08.2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (польська))	Курс	
Змістових модулів – 9		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи студента – 1,8 год.	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра	Лекції	
		16	4
		Практичні, семінарські	
		18	4
		Самостійна робота	
		56	82
Вид контролю			
екзамен			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 38% до 62%;

для заочної форми навчання – 9% до 91%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Історія та культура Польщі» надає студентам необхідну інформацію про науку «Лінгвокраїнознавство» як навчальну дисципліну; базові знання про звичаї, традиції, історичні особливості формування нації, культурологічні та пареміологічні мовні особливості. Вивчаючи його, студент отримує такі можливості і переваги:

- здатність оперувати знаннями про основні історичні періоди, політичні, культурні події;
- володіння інформацією про географічні, кліматичні, природні особливості країни;
- розповідати про світогляд, традиції, що панують в суспільстві, мову якого студенти вивчають;
- аналізувати мову з метою виявлення національно-культурної семантики;
- володіння базовими навичками компаративного аналізу;
- аналізувати, порівнювати (в процесі перекладу) текстуальний матеріал в аспекті пареміологічних особливостей.

Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія та культура Польщі» є ознайомлення студентів з нерідною для них культурою, історією, економікою, релігією, освітою, тощо країн західних слов'ян, зокрема – Польщі, в тому числі, за допомогою вивчення таких країнознавчих понять, як мовна ситуація та її

різновиди, мова повсякденної поведінки, національна афористика, мова жестів, культурний шок, розгляду безеквівалентної та фонової лексики

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів з новою для них культурою польського народу через вивчення мови;
- розгляд основних засобів та способів вивчення нової культури за допомогою вивчення певних мовних одиниць та функціонування останніх у живому мовленні;
- розгляд нової мови (основної мови вивчення) в сукупності її соціальних та соціокультурних характеристик;
- розкриття прийомів презентації та активізації даних з національної культури в мовному навчальному процесі.
- окреслення траєкторії підготовки вчителя-словесника на гуманітарно-технологічному факультеті на рівні освітнього ступеня бакалавра;
- стимулювання прагнення до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації результатів власної професійної діяльності; здатність до керування власним життям і кар'єрою;
- ознайомлення студентів із принципами академічної доброчесності;
- формування мотивації до вдосконалення власної мовної, літературної, комунікативної, дослідницької компетентностей, прагнення пізнавати культурні надбання українського та польського народів й людства загалом.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): «Культурологія», «Лінгвокультурологія», «Соціолінгвістика», «Вступ до спеціальності», «Практичний курс польської мови», «Етнолінгвістика».

3. Результати навчання (компетентності)

Курс «Історія та культура Польщі» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

Інтегральна:

Забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час навчання польської мови, що передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми та застосування відповідних теорій і методів освітніх наук в галузі середньої освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність спілкуватися іноземною мовою усно та письмово, в тому числі з професійних питань.

ЗК2. Здатність навчатися та самонавчатися.

ЗК5. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані з різних джерел.

ЗК6. Здатність застосовувати знання на практиці.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення та судження, з врахуванням соціальних, наукових та етичних аспектів.

ЗК9. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК10. Здатність оцінювати і підтримувати якість роботи.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та

у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК1. Знання концептуальних наукових і практичних основ, сучасних методологічних засад предметної спеціалізації, теорії та історії польської мови, дисциплін за вибором із мовознавчих та літературознавчих питань.

ФК4. Здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі).

ФК14. Орієнтування в літературному процесі (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки світового письменства для формування національної свідомості, культурного кругогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

Програмні результати навчання:

ПРН4. Демонструвати розуміння ролі наукових досліджень у житті суспільства, усвідомлення значення науково-дослідницької складової в педагогічній професії в обсязі, необхідному для організації та проведення власних досліджень та впровадження їх результатів у практику.

ПРН8. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

Після завершення курсу студент повинен:

знати :

- основні особливості історичного розвитку країни іноземної мови, що вивчається;
- характерні риси економічного та політичного життя;
- особливості географічного положення, клімату;
- питання державного та адміністративного устрою;
- систему освіти, релігія, спорт, культура та мистецтво.

вміти :

- давати характеристику способу життя в країні іноземної мови, що вивчається;
- виділяти особливості розвитку країни ;
- реферувати матеріал за темами, що вивчаються;
- визначати та пояснювати розбіжності та спільні риси у життєдіяльності України та країни іноземної мови, що вивчається;
- спостерігати за сучасними подіями та прогнозувати перспективи розвитку.

4. Програма навчальної дисципліни

Вступ. Як працювати над предметом «Історія і культура Польщі». Польща як одна із країн Євросоюзу. Державний гімн, герб і прапор. Географічне положення Польщі серед країн Західної Європи. Адміністративний устрій країни.

Лінгвокраїнознавство як філологічна дисципліна

Лінгвокраїнознавчий аналіз мови й тексту. Пареміологічний фонд

Етнолінгвістичне сприйняття поляків .

Історичний розвиток Польщі. Панування П'ястів. Польща «золотого віку». Польща за панування Станіслава Августа Понятовського (три поділи Польщі, Конституція 3 Травня).

Народ без держави. Наполеонівська навала. Народні повстання на теренах країни. Січневе повстання і його значення. Польща у I світовій війні.

Річ Посполита. Польща в період парламентарного правління. Правління Юзефа Пілсудського.

Польща у період II світової війни. Польські землі під німецькою окупацією. Становище євреїв (повстання у варшавському гетто). Ялтинська конференція і її наслідки.

Польща під владою СРСР (суспільно-господарські реформи і диктатура комуністичної влади). «Солідарність» при владі. Осінь народів. Лех Валенса – президент Польщі. Польща і Помаранчева революція на Україні. Сучасний етап розвитку країни (політика, населення).

Розвиток польської промисловості. Розвиток видобувної і переробної промисловості Польщі. Найбільші промислові округи країни.

Розвиток сільського господарства.

Лісова промисловість. Парки, заповідники, зони відпочинку.

Морська промисловість. Міста-порти у розвитку морської промисловості.

Туризм і спорт.

Освіта і наука Польщі. Середньовічні школи. Роль Краківської академії в розвитку середньовічної польської освіти і науки.

Середні школи, гімназії, Краківська Академія. Друкарство. Колегії доби бароко.

Нова навчальна програма Станіслава Конарського (1740 р.). Реформа в освіті Станіслава Понятовського (робота Комісії Народної Освіти). Заснування Варшавського університету.

Русифікація освіти. Розвиток освіти у повоєнній Польщі. Сучасний стан освіти.

Роль Миколи Коперніка у розвитку науки XV – XVI ст. Історіографія польська і історіографія європейська. Філософія польська. Вклад М. Складовської–Кюрі у розвиток світової науки. Доробок польської психології. Стан сучасної польської науки.

Культура Польщі. Польські міфи і легенди. Література. Значення творчості Яна Кохановського. Вклад Адама Міцкевича, Юліуша Словацького у розвиток світової літератури і мистецтва. Польські лауреати Нобелівської нагороди з літератури.

Архітектура та живопис: від готики до сучасності.

Музика. «Золоті ноти» Фридеріка Шопена. Сучасні польські композитори.

Міжнародні фестивалі і конкурси класичної та сучасної музики у країні.

Театр і кіно. Театральні виступи у давній Польщі. Заснування Народного театру (XVIII ст.) та його репертуар. Сучасний польський театр і його режисери. Роль польської кінематографії у світовому кіно. Єжи Гофман, Анджей Вайда та їхні фільми.

Польська пісня народна та сучасна.

Релігія і народні традиції.

Роль і організаційно-територіальна структура римсько – католицького костелу в давній і сучасній Польщі. Монастирі. Семінарії. Обрання Кароля Войтили Папою Римським. Гуманітарна допомога дітям і знедоленим.

Православна і Греко–католицька церква у Польщі. Східні конфесії і інші сповідання.

Звичаї і традиції польського народу. Народні вірування та обряди.

Релігійні та обрядові святкування. Польська народна медицина.

Роль польської еміграції у розвитку політичної свідомості народу. Перша хвиля еміграції 1831 року і її причини. Політичні угруповання. Зв'язки еміграції з країною. Польська культура на еміграції.

Друга хвиля еміграції і її причини.

Еміграція 1945–1990 років. Поляки на Заході (політичні об'єднання, угруповання, роль еміграції в упорядкуванні польських воєнних цвинтарів). Доля поляків у СРСР.

Національні меншини у Польщі. Права національних меншин у сьогоденні.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
МОДУЛЬ 1												
Змістовий модуль 1. Історія												
Вступ. Як працювати над предметом «Історія і культура Польщі». Польща як одна із країн Євросоюзу. Державний гімн, герб і прапор. Географічне положення Польщі серед країн Західної Європи. Адміністративний устрій країни.	4	2	2			2	4	1	1			2
Лінгвокраїнознавство як філологічна дисципліна Лінгвокраїнознавчий аналіз мови й тексту. Пареміологічний фонд. Етнолінгвістичне сприйняття поляків	4					4	4					4
Історичний розвиток Польщі. Панування П'ястів. Польща	4		2			2	4					4

«золотого віку». Польща за панування Станіслава Августа Понятовського (три поділи Польщі, Конституція 3 Травня).												
Народ без держави. Наполеонівська навала. Народні повстання на теренах країни. Січневе повстання і його значення. Польща у I світовій війні	4	2				2	3					3
Річ Посполита. Польща в період парламентарного правління. Правління Юзефа Пілсудського.	3					3	3					3
Польща у період II світової війни. Польські землі під німецькою окупацією. Становище євреїв (повстання у варшавському гетто). Ялтинська конференція і її наслідки.	3		2			1	3					3
Польща під владою СРСР (суспільно-господарські реформи і диктатура комуністичної влади). «Солідарність» при владі. Осінь народів. Лех Валенса – президент Польщі. Польща і Помаранчева революція на Україні. Сучасний етап розвитку країни (політика, населення).	3					3	3					3
Разом:	25	4	6			15	27	1	1			25
Форма контролю, оцінювання												
Змістовий модуль 2. Розвиток польської промисловості												

Розвиток видобувної і переробної промисловості Польщі. Найбільші промислові округи країни	4	2	2			2	3					3
Розвиток сільського господарства	4					4	3					3
Лісова промисловість. Парки, заповідники, зони відпочинку	3					3	3					3
Морська промисловість. Міста-порти у розвитку морської промисловості	3					3	3					3
Туризм і спорт	3					3	3					3
Разом:	17	2	2			13	15					15
Форма контролю, оцінювання												
Змістовий модуль 3 Освіта і наука Польщі												
Середньовічні школи. Роль Краківської академії в розвитку середньовічної польської освіти і науки	3	2	2			1	3					3
Середні школи, гімназії, Краківська Академія. Друкарство. Колегії доби бароко. Нова навчальна програма Станіслава Конарського (1740 р.). Реформа в освіті Станіслава Понятовського (робота Комісії Народної Освіти). Заснування Варшавського університету	3					3	3					3
Русифікація освіти. Розвиток освіти у повоєнній Польщі. Сучасний стан освіти. Роль Миколи Коперніка у розвитку	3					3	3					3

науки XV – XVI ст. Історіографія польська і історіографія європейська. Філософія польська. Вклад М. Складовської-Кюре у розвиток світової науки. Доробок польської психології. Стан сучасної польської науки												
Разом:	9	2	2			5	9	1	1			7
Форма контролю, оцінювання												
Змістовий модуль 4: Культура Польщі												
Польські міфи і легенди. Література. Значення творчості Яна Кохановського. Вклад Адама Міцкевича, Юліуша Словацького у розвиток світової літератури і мистецтва. Польські лауреати Нобелівської нагороди з літератури	3	2				1	3	1				2
Архітектура та живопис: від готики до сучасності	3		2			1	3					3
Музика. «Золоті ноти» Фридеріка Шопена. Сучасні польські композитори. Міжнародні фестивалі і конкурси класичної та сучасної музики у країні	3	2				1	3					3
Театр і кіно. Театральні виступи у давній Польщі. Заснування Народного театру (XVIII ст.) та його репертуар. Сучасний польський театр і його режисери. Роль польської	3					3	3					3

кінематографії у світовому кіно. Єжи Гофман, Анджей Вайда та їхні фільми												
Польська пісня народна та сучасна	3		2			1	3		1			2
Разом:	15	4	4			7	15	1	1			13
Форма контролю, оцінювання												

Модуль 2

Змістовий модуль 5: Релігія і народні традиції

Роль і організаційно-територіальна структура римсько – католицького костелу в давній і сучасній Польщі. Монастирі. Семінарії. Обрання Кароля Войтили Папою Римським. Гуманітарна допомога дітям і знедоленим	3	2				1	3					3
Православна і Греко–католицька церква у Польщі. Східні конфесії і інші сповідання	3		2			1	3					3
Звичаї і традиції польського народу. Народні вірування та обряди	3					3	3					3
Релігійні та обрядові святкування. Польська народна медицина	3					3	3					3
Разом:	12	2	2			8	12					12
Форма контролю, оцінювання												

Змістовий модуль 6. Роль польської еміграції у розвитку політичної свідомості народу

Перша хвиля еміграції 1831 року і її причини. Політичні угруповання. Зв'язки еміграції з країною. Польська культура на еміграції.	3	2				1	3	1				2
Друга хвиля еміграції і її причини	3		2			1	3					3

Еміграція 1945–1990 років. Поляки на Заході (політичні об'єднання, угруповання, роль еміграції в упорядкуванні польських воєнних цвинтарів). Доля поляків у СРСР	3					3	3					3
Національні меншини у Польщі. Права національних меншин у сьогоденні	3					3	3		1			2
Разом:	12	2	2			8	12	1	1			10
Форма контролю, оцінювання												
Узагальнений підсумковий тест												
ВСЬОГО	90	16	18			56	90	4	4			82

7. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Як працювати над предметом «Історія і культура Польщі».	2
2	Історичний розвиток Польщі. Польща «золотого віку».	2
3	Народ без держави	2
4	Роль Краківської академії в розвитку середньовічної польської освіти і науки	2
5	Розвиток освіти у повоєнній Польщі. Сучасний стан освіти	2
6	Творчість Б. Шульца. Б. Шульц: естет-«еретик». Мистецькі ідеї, концепція «міфологізації дійсності».	2
7	Польські міфи і легенди	2
8	Польська пісня народна та сучасна	2
	Разом	16

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	«Солідарність» при владі. Осінь народів. Лех Валенса – президент Польщі.	2
2	Сучасний етап розвитку країни (політика, населення)	2
3	Польські лауреати Нобелівської нагороди з літератури	4
4	Роль польської кінематографії у світовому кіно.	2

5	Православна і Греко-католицька церква у Польщі. Східні конфесії і інші сповідання	2
6	Звичаї і традиції польського народу. Народні вірування та обряди	2
7	Роль польської еміграції у розвитку політичної свідомості народу	2
8	Національні меншини у Польщі. Права національних меншин у сьогоденні	2
Разом		18

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Змістовий модуль 1	9
2	Змістовий модуль 2	9
3	Змістовий модуль 3	9
4	Змістовий модуль 4	9
5	Змістовий модуль 5	10
6	Змістовий модуль 6	10
Разом		56

Самостійна робота є формою організації навчального процесу у вищому навчальному закладі. Вона передбачає створення умов для найповнішої реалізації творчих можливостей студентів, розвитку їх самостійного мислення та формування вмінь науково-дослідницької діяльності. Самостійна робота також передбачає здійснення контролю за рівнем засвоєння студентами навчального матеріалу та надання їм методичної допомоги зі сторони викладача.

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- складання письмових узагальнень до теми у вигляді тез (5-6 стор.)
- підготовку до практичних занять, виконання усних і письмових завдань, опрацювання основної й додаткової літератури з кардинальних проблем
- складання таблиць, схем тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання результатів самостійної роботи студента відбувається на семінарських заняттях. При оцінюванні береться до уваги повнота висвітлення тем модуля, логічна послідовність викладу теоретичної проблеми, володіння термінологією, обізнаність з літературою, критичність наукового мислення.

Знання студентів оцінюються за наступними критеріями:

«відмінно» - студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та рекомендованої літератури, аргументовано висловлює свої думки, вміє застосовувати вивчений матеріал при аналізі історико-літературного та теоретичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань;

«добре» - студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати та застосовувати при аналізі історико-літературного та теоретичного матеріалу, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності;

«задовільно» - студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, невпевнено орієнтується в рекомендованій літературі, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях;

«незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання або ж володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, не знає основних термінів з навчальної дисципліни, не орієнтується в літературі.

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується студентом в позааудиторний час і перевіряється викладачем за розкладом консультативних та індивідуальних занять викладачів кафедри. Основною метою цього виду діяльності є поглиблення набутих студентами під час аудиторних занять знань з теоретичних основ лексикології та удосконалення вмінь та навичок здійснення наукового аналізу семантичних явищ та демонстрації дослідних прийомів на конкретному текстовому матеріалі.

Студент виконує індивідуальне навчально-дослідне завдання у формі написання академічного есе (реферату) обсягом 6–10 сторінок друкованого тексту формату А-4 або виготовлення відеопрезентації (10-20 слайдів) на одну із запропонованих тем.

Академічне есе повинно містити такі структурні елементи як вступна частина, в якій зазначається проблематика та термінологічний апарат до теми, основна частина (виклад теоретичного матеріалу по темі та надання ілюстративних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення), висновки та список використаної літератури. (Есе може виконуватись як українською так польською мовою).

Відеопрезентація виконується у довільній формі (формат PowerPoint) з обов'язковим наданням відповідних дефініцій до обраної тематики, ключових теоретичних положень, викладених у лаконічній формі, та наданням ілюстративних прикладів, що вдало підтверджують теоретичні положення по темі. Оцінюватиметься також творчий підхід та естетичність відеоподання матеріалу. На перевірку здається диск з відео презентацією (CD) та примірник роздрукованого матеріалу у форматі А-4.

Критерії оцінювання

Академічне есе оцінюється на “відмінно” (9-10), якщо: 1) тема есе актуальна та відзначається практичною значущістю; 2) у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми; 3) використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання з лінгвістики, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми; 4) матеріал роботи добре структурований та логічно викладений та побудований на аналізі конкретних мовних прикладів, що вдало підтверджують задекларовані теоретичні положення; 5) висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження; 6) рекомендації є обґрунтованими та мають практичний характер; 7) роботу оформлено з дотриманням встановлених правил та у відповідності до сучасних вимог оформлення списку літератури.

Академічне есе оцінюється на “добре” (6-8), якщо: 1) тема есе актуальна; 2) у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми; 3) використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; 4) матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на аналізі конкретних мовних прикладів, що підтверджують задекларовані теоретичні положення; 5) висновки відповідають завданням роботи; 6) рекомендації мають практичну значущість; 7) оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Академічне есе оцінюється на “задовільно” (3-5 б.), якщо: 1) здійснений студентом теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням есе; 2) використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; 3) висновки не повністю відповідають завданням роботи; 4) рекомендації недостатньо обґрунтовані; 5) робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Академічне есе оцінюється на “незадовільно” (0-2 б.) якщо: 1) тема реферату неактуальна і не має практичної значущості; 2) здійснений аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження; 3) у змісті реферату не аналізується конкретний мовний матеріал, певні положення не ілюструються емпіричним матеріалом, в т.ч. таблицями, графіками тощо. 4) висновки не відповідають завданням роботи; 5) оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

Методичні вказівки до виконання ІНДЗ

1. Оберіть тему повідомлення.
2. Доберіть літературу, у якій розкривається тема. При цьому можна послуговуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, тематичним), мережею Інтернет.
3. Складіть план.
4. Опрацюйте літературні джерела, користуючись порадами до конспектування першоджерел.
5. Систематизуйте опрацьований матеріал відповідно до плану.
6. Проаналізуйте та оцініть висвітлену проблему.
7. Оформіть повідомлення відповідно до вимог.
8. У кінці повідомлення подайте список використаної літератури.
9. Здайте повідомлення викладачеві в зазначений термін.

Орієнтовні завдання для індивідуальної роботи (ІНДЗ)

1. Стилiстичні особливості польського фольклору. Написати реферат і зробити доповідь на практичному занятті.
2. В рамках теми «Освіта і наука в Польщі» підготувати презентації до двадцяти сторінок. Використовувати останні данні і відомості про хід дистанційного навчання в Польщі.
3. На вибір самостійно опрацювати матеріал на тему
  - Відмінності символічних значень в польській та українській мові;
  - Стилiстичні особливості польського фольклору;
  - Особливості культурного життя Польщі (література, стародавні звичаї, повір'я, традиції, легенди, свята і їх відбиття у мові, національний характер поляків, образотворче мистецтво, музичне життя).

Оформити у вигляді реферату, супроводжувати презентаційним матеріалом.

4. Законспектувати один з підрозділів праці Kita M. Człowiek i jego świat w słowach i tekstach. Wybór tekstów języka polskiego dla cudzoziemców na poziomie zaawansowanym / M. Kita, A. Skudzyk. Katowice, 2006. 437 s.

5. Скласти порівняльну таблицю до теми: «Подібності та відмінності традицій України та Польщі».

11. Методи навчання:

лекція-діалог, проблемний виклад матеріалу, метод спостереження й аналізу мовних фактів, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, SOS-метод, використання освітнього навчального середовища «Moodle».

12. Методи контролю: усне опитування під час семінарських занять, модульні експрес-тести, підсумкові модульні тести, презентація академічних есе, рефератів, огляд відео-презентацій в PowerPoint, співбесіда на екзамені.

13. Критерії оцінювання

Увесь навчальний процес повинен відбуватися на засадах чесності, справедливості, відповідальності за результати своєї роботи, довіри до усіх учасників дидактичного процесу, об'єктивності оцінювання, толерантності, соціальної та гендерної рівності. Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) недопустимі. У разі таких дій – адекватна реакція відповідно до Кодексу академічної доброчесності.

Здобувач повинен систематично відвідувати практичні заняття з курсу, не запізнюватися, аби не переривати роботу викладача та своїх колег, не симулювати поганий стан здоров'я під час проведення модульних робіт, заліків, екзаменів і под. Усі усні завдання належить складати у призначений викладачем час.

Письмові завдання, творчі проєкти і под. слід подати на перевірку у визначений викладачем час, оформивши відповідно до вимог, що ставляться до такого виду робіт.

Методами діагностики успішності навчання є перевірка міри засвоєння теоретичного матеріалу, адекватного розуміння понять, правильного вживання лінгвістичних термінів, вміння оперувати здобутими знаннями під час виконання певних видів робіт на практичних заняттях. Форми контролю: виконання вправ, лінгвістичних задач, перевірка самостійно виконаних студентами завдань (написання конспекту відеолекцій, опрацювання додаткової літератури тощо).

Максимальний бал студент отримує за умови бездоганного виконання завдань, дотримання при цьому правил академічної доброчесності, відвідування практичного заняття. Відсутність на занятті з поважних причин (за умови підтвердження) передбачає можливість перескладання теми, однак унеможливорює отримання максимальної оцінки, зменшуючи її на бал.

14. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

15. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення курсу представлено наступними навчально-методичними матеріалами: робоча програма, стислі конспекти лекцій (електронний варіант), питання до семінарських занять (електронний варіант), практичні завдання за тематикою змістових модулів (електронний варіант), тестові завдання (на паперових носіях, на платформ Moodle), індивідуально-дослідні завдання.

16. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Bartmiński J. Językowe podstawy obrazu świata / J. Bartmiński. Lublin: UMCS, 2016. 318 s.
2. Bartmiński E. Stereotyp jako przedmiot lingwistyki // Z problemów frazeologii polskiej i słowiańskiej. Wrocław, 1985.
3. Ciechanowski Jan M. Powstanie warszawskie : zarys podłoża politycznego i dyplomatycznego / Jan M. Ciechanowski ; przedm. poprzedził Aleksander Skarżyński. - [Wyd. 4]. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1989. – 522 s.
4. Cudak R. Kultura polska / R. Cudak, J. Tambor. Śląsk, Katowice, 2012 . 273 s.
5. Czapski J. Józef Pańkiewicz. Życie i dzieło. Wypowiedzi o sztuce. Lublin, 1992 r.
6. Czekańska M., Przystasz D. Polska – ziemia i ludzie. Wydawnictwo szkolne i pedagogiczne. Warszawa, 1984 r.
7. Czubiński A., Topolski J. Historia Polski. Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, Łódź, 1988.
8. Dalewska-Greń A. Języki słowiańskie / A. Dalewska-Greń. Warszawa: PWN, 2002. 665 s.
9. Davies N. Boże igrzysko. Historia Polski. Kraków, 1998. T.1-2.
10. Davies N. Heart of Europe. A Short History of Poland. Oxford; New York, 1990.
11. Dubisz S. Język – historia – kultura. Warszawa, 2007.
12. Dybkowska A., Żaryn J., Żaryn M. Polskie dzieje. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa, 1994 r.

13. Karpowicz M. Sztuka polska XYII w. Wydawnictwo artystyczne i filmowe. Warszawa, 1984 r.
14. Kersten K., Sarota T. Wieś polska 1939–1949. Materiały konkursowe. T 1. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa, 1967 r.
15. Kita M. Człowiek i jego świat w słowach i tekstach. Wybór tekstów języka polskiego dla cudzoziemców na poziomie zaawansowanym / M. Kita, A. Skudzyk. – Katowice, 2006. – 437 s.
16. Kleiner J. Zarys dziejów literatury polskiej. T 1. Wrocław, 1959.
17. Klemensiewicz Z. Historia języka polskiego. Warszawa, 1985.
18. Kobyliński Sz. Krótka o hymnie, Orłach i barwach gawęda. Krajowa Agencja Wydawnicza. Warszawa, 1979 r.
19. Kopertowska D. Analiza stylistyczno-językowa tekstu. Kielce, 1992.
20. Kowalska B. Dzieje sztuki polskiej. Wydawnictwo szkolne i pedagogiczne. Warszawa, 1984.
21. Licińska D. Geografia. Polska, Podręcznik. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1985.
22. Miodunka W. Podstawy leksykologii i leksykografii. Warszawa, 1989.
23. Paczkowski A. Pół wieku dziejów Polski. Wydanie V rozszerzone. Warszawa, 2005.
24. Polska na przestrzeni wieków. Praca zbiorowa pod redakcją J. Tazbira. Warszawa, 1995.
25. Roszkowski W. Historia Polski 1914-1999. Warszawa, 2001.
26. Tomaszewski K. W krainie nie z tej ziemi. Wydawnictwo Epoka i Wydawnictwo Spółdzielcze. Warszawa, 1989 r.
27. Topolski J. Historia Polski od czasów najdawniejszych do 1990 roku. Oficyna Wydawnicza POLCZEK, Warszawa-Kraków, 1992. 344 s.
28. Tymowski M., Kieniewicz J., Holzer J.. Historia Polski, Editions Spotkania. Warszawa, 1991.
29. Wieczorkiewicz B. Sztuka mówienia. Warszawa, 1977.
30. Wkład Polaków do kultury świata. Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego KUL. Lublin, 1976 r.
31. Андрущенко І.В., Андрущенко Б.І. Polska. Польща. Країнознавство. К.: Арії, 2018. – 384 с.
32. Баран З., Полещук Т. Країни Центральної та Східної Європи в міжвоєнний період (навчально-методичний посібник). Львів, 1999.
33. Вандич П. Ціна свободи. Історія Центрально-Східної Європи від Середньовіччя до сьогодні. Київ, 2004.
34. Дворницька Н.І. Лінгвоукраїнознавство Польщі: навч.-методичний посібник. К. – П.: Апостроф, 2014.
35. Дейвіс Н. Боже ігрище: Історія Польщі. / Норман Дейвіс; пер. з англ. П. Тарашук. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2008.– 1080 с.: іл. – Бібліогр.: с. 1017-1023.
36. Дейвіс Н. Європа. Історія / Норман Дейвіс; пер. з англ. П. Тарашук, О. Коваленко. – К., Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 1463 с.
37. Дильонгова Г. Історія Польщі 1795 – 1990 / Пер. з пол. М. Кірсенка. – К.: Вид. дім. «Києво – Могилянська академія», 2007. – 239 с. – Бібліогр.: с. 221 – 223.
38. Дильонгова Г. Історія Польщі 1795-1990. Київ, 2007.

39. Зашкільняк Л. О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів / Наук. ред. Л. Зашкільняк. Львівський національний університет імені Івана Франка; Інститут історичних досліджень; Центр історичної полоністики. – Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2002. – 752 с.
40. Зашкільняк Л., Крикун М. Історія Польщі від найдавніших часів до наших днів. Львів, 2002.
41. Історія південних і західних слов'ян. Підручник. Київ, 1987.
42. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник / За ред. Л. Зашкільняка. Львів, 2001.
43. Конституції нових держав Європи та Азії / Упорядник С. Головатий. Київ, 1996.
44. Кріль М. Історія Центрально-Східної Європи. Навч. посібник. Київ, 2008.
45. Літературна компаративістика. Вип. I, II, III, IV. К.: ПЦ „Фоліант”, 2005.
46. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.1. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
47. Лозовська К., Полежаєва Т. Особливості перекладу обценної лексики польською мовою (на матеріалі роману Дж. Р. Р. мартіна «Гра престолів»). Міжнародна науковопрактична конференція «Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії», 8-9 жовтня 2021 р, Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2021. 92 с. С. 20-23.
48. Панчук Т.Ф. «Лінгвокраїнознавство Польщі». Видавництво НАДПУ, 2005.
49. Петриченко Н. Г. “Благородні розбійники” в образній системі фундаментальних історичних творів в українській, польській, російській літературі першої половини XIX ст. / Н. Г. Петриченко // Мова і культура. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. Вип. 11. Т. I (113). С. 261–266.
50. Петриченко Н. Історичні та легендарні постаті в російській, українській та польській прозі першої половини XIX століття / Надія Петриченко // Наукові записки. Серія : літературознавство / [за ред. проф. М. Ткачука]. Тернопіль : ТНПУ, 2009. Вип. 26. С. 255–265.
51. Полежаєва Т.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій під час дистанційного вивчення польської мови. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Пріоритетні напрямки сучасної лінгводидактики» (до 90-ї річниці з дня народження Лариси Павлівни Рожило). 25-26 березня 2021 року. Луцьк. 2021. С. 110-113.
52. Полежаєва Т.В. Реалії проблем подвійного диплому (польська мова як непрофільна дисципліна). I Міжнародний науково-методичний семінар «Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти» та міжнародні курси підвищення кваліфікації. 9-13 листопада. Київ-Луцьк-Варшава, 2020.
53. Постоловський Р.М., Пугач Є.П., Страшнюк С.Ю. Встановлення тоталітарних режимів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи (1944-1953). Хрестоматія для студентів історичних факультетів вищих навчальних закладів України. Харків, 2000.
54. Пугач Є.П., Страшнюк С.Ю. Історія західних та південних слов'ян XX століття. Посібник. Харків, 1998.
55. Страшнюк С.Ю., Пугач Є.П. Політичні кризи та антитоталітарні рухи в країнах Східної Європи (50 – 80-ті роки XX ст.). Харків, 1998.

56. Українська школа в літературі і культурі українсько-польського пограниччя Т.7 Київ, 2005. 598 с.
57. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. Зб. наук. праць. Київські полоністичні студії. Т. VI. К., 2004.
58. Яровий В. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн ХХ століття. Підручник. Київ, 2005.
59. Яровий В.І. Історія західних і південних слов'ян у ХХ столітті. Курс лекцій. Київ, 1996.
60. Яровий В.І. Новітня історія країн Східної Європи. 40-90-ті роки ХХ ст. Київ, 1997.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Crampton R.J. Eastern Europe in the Twentieth Century. London; New York, 1994.
2. Czubiński A. Historia Polski XX wieku. Poznań, 2000.
3. Dobrowolski T. Sztuka polska: od czasów najdawniejszych do ostatnich. Kraków, 1974.
4. Dudek A. Pierwsze lata III Rzeczypospolitej 1989-1995. Kraków, 1997.
5. Dybkowska A., Żaryn J., Żaryn M. „Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności”. Wydawnictwo Naukowe PWW, Warszawa, 1994.
6. East R. and Pontin J. Revolution and Change in Central and Eastern Europe. London, 1997.
7. Kieniewicz S. Historia Polski 1795-1918. Warszawa, 1997.
8. Kłoczowski J. Młodsza Europa. Warszawa, 1998.
9. Licińska D. „Geografia”. Polska, Podręcznik. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1985.
10. Podhorodecki L. Historia Polski 1796-1997. Warszawa, 1998.
11. Suchodolski B. Dzieje kultury polskiej. Wydanie II. Warszawa, 1986.
12. Topolski J. Polska dwudziestego wieku 1914-2000. Poznań, 2001.
13. Tymowski M., Kieniewicz J., Holzer J. „Historia Polski”, Editions Spotkania, Warszawa, 1991.
14. Wandych P.S. The Price of Freedom. A History of East Central Europe from the Middle Ages to the Present. London and Durham, 1994.
15. Wielka historia Polski Uniwersytetu Jagiellońskiego w sześćsetlecie odnowienia. Kraków, 2000-2001. Tt. 1-10.
16. Wielka historia Polski. Kraków, 1997-2000. Tt. 1-12.
17. Балух В.О. Фільваркове господарство Польщі в XVI – XVII ст. Чернівці, 1999.
18. Баран З. Відбудова незалежної Польської держави у 1918-1921 рр. Текст лекцій. Львів, 1998.
19. Говоримо польською: Укр.-рос.-пол. Розмовник для ділової людини / Уклад. Н.Г. Шишкіна. К.: Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 1995. 271 с.
20. Дюрозель Ж.Б. Історія дипломатії від 1919 р. до наших днів. Київ, 1995.
21. Зашкільняк Л.О. Польська історіографія після Другої світової війни: проблеми національної історії (40 – 60-ті роки). Київ, 1992.
22. Кріль М. Слов'янські народи Австрійської монархії: освітні та наукові взаємини з українцями. 1772-1867. Львів, 1999.

23. Ротшильд Д. Східно-Центральна Європа між двома світовими війнами. Київ, 2001.
24. Становление раннефеодальных славянских государств. Киев, 1972.
25. Тисменяну В. Поворот у політиці: Східна Європа від Сталіна до Гавела. Київ, 2003.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Biblioteka АТеКа.
http://www.biblioteka.kijowski.pl/?fbclid=IwAR0BOmsbkclpGXFBiCemnxv1Emeuh11JTjrnoR0EXn3SoewmhHc_Nm7IpU
2. Chmura czytania. <http://chmuraczytania.kartalia.pl/>
3. Darmowe ebooki. https://eksiazki.az.pl/darmowe-ebooki/?fbclid=IwAR2G195_8IMRDIJF2GG-IGM6Mfp2KruDxwUMrzwGwaRZUNjUQ-MJ6h8eFOM
4. Wolne lektury. <https://wolnelektury.pl/>
5. Зашкільняк Л., Крикун М. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. [Електронний ресурс]. – Львів, 2002. – Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/6080077?r=82543,80938>
6. Історія Центрально-Східної Європи. За ред. Л.Зашкільняка. [Електронний ресурс]. – Львів, 2001. – Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/2686046>
7. Нова Польща https://novapolshcha.pl/?fbclid=IwAR1-dI_vSnaNGf649H5rSKn0G9QouXr0ZAmfkC8h982n2-8KKiDL1Es-7JU
8. Польская литература онлайн.
https://polskayaliteratura.eu/?fbclid=IwAR0BOmsbkclpGXFBiCemnxv1Emeuh11JTjrnoR0EXn3SoewmhHc_Nm7IpU
9. Польща и культура Польши. <https://culture.pl/pl>
10. Яровий В. Історія західних та південних слов'ян у ХХ ст. [Електронний ресурс]. – К., 1997. – Режим доступу: <http://www.ukrcenter.com>
11. Portal Edukacyjny – Język polski online / Kultura / Sztuka. – Dostęp: <http://polski-online.pl/>
12. Polski jako język obcy. – Dostęp: <http://www.superkid.pl/polski-dla-dzieci-jakojezykobcy>
13. Materiały do nauczania języka polskiego. – Dostęp: <http://epolish>.
14. Polski slowka.pl. – Dostęp: <http://www.polski.slowka.pl/>